

Primorski List

Poučljiv list za slovensko ljudstvo na Primorskem.

Vse za vero, dom, cesarja!

Izhaja vsaki četrtek ob 5. pop. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Cena za celo leto 6 kron, za pol leta 3 krone. Za manj premožne 4 krone za celo leto.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
IVAN BAJT.
Tisk. »Narodna tiskarna« v Gorici.

Naročnino in oznanila sprejema upravnistvo v Gorici, Se-
meniška ulica št. 9. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Solski
ulici, Namski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Cornò) št. 14 po 10 vin.
Rokopise sprejema uredništvo v Gorici, dvorišče sv. Hilarija št. 7.

Štiristoletnica

12. aprila 1500.

12. aprila 1900.

Dne 12. aprila t. l. je bilo 400 let odkar je poknežena grofija goriška-gradišćanska pod habsburškim žezlom, pod slavno Avstrijo. Zadnji grof goriški Leonard je umrl dne 12. aprila 1500. S smrtjo njegovo poslal je cesar Maksimilijan I. svoje zastopnike, da so zasedli goriško grofijo. Dne 21. junija 1500 je cesar potrdil vse pravice in privilegije.

Goriška dežela se z velikim veseljem spominja tega pomenljivega dogodka, ki je bil za njen razvoj odločilen. Zgodovina namreč pravi, da je na goriško deželico požljivo pogledovala tudi beneška republika. Ko bi se bilo to zgodilo, bi naša dežela imela danes vse drugo lice, kakor je v resnici ima. Italijanščina bi se bila nagloma razširila po vseh slovenskih trgih in vaseh. Da smo si Slovenci rešili svojo narodnost, zahvaliti se imamo v prvi vrsti temu slavnemu dogodku.

Tudi v verskem oziru je bil ta dogodek za Slovence morda odločilne važnosti. Sto let kasneje se je začela po Goriškem mogočno širiti lutrova kriva vera. Zgodovina nas uči, da so si habsburški cesarji in nadvojvode močno prizadevali, da bi zatrli to krivo vero v naših krajih. V ta namen so poslali l. 1574 v Gorico ljubljanskega škofa Glušiča, da bi ljudi pregovoril in prepričal. Kdo ve, kako osodepolno bi se bila lutrova vera razširila, da nismo prišli pod habsburško žezlo. Štiristoletnica je tedaj tudi v tem pogledu veselega spomina.

Veselje naše pa je tem večje, ker bomo imeli ob tej slavnosti v svoji sredi svojega preljubljenega cesarja Franca Jožefa I. iz preslavne habsburške hiše. Ljubezen do habsburške hiše je Slovincem prirojena. Zato se vsa slovenska dežela pripravlja, da skupaj z goriško-gradišćanskimi Furlani sprejme dne 29. t. m. svojega vladarja kar naj bolj svečano. Kvišku Slovenci goriške dežele! V soboto in nedeljo pokažimo svojemu vladarju, kako iskreno se veselimo 400 letnice za nas najvažnejšega dogodka, pokažimo vladarju, da je naša zvestoba do habsburške hiše neomajna. Donebesni živioklici naj pričajo, da je slovenski rod še vedno zvest branik Avstriji na jugu. Tisti dan dajmo duška svoji odkritosrčni ljubezni in udanosti in hvaležnosti, ker kliuču najhujšim narodnim nasprotnikom je habsburško žezlo rešilo slovensko narodnost na Goriškem. Iz tisoč in tisoč grl naj se glasi tisti dan cesarska pesem in iz tisoč in tisoč grl naj gromi: Živio naš cesar Franc Jožef I!

Pregled zgodovine:

L. 1508 meseca aprila (22.) so grabežljivi Benečani premagali Avstrijce ter vzeli Gorico, kjer so goriški grad nekoliko bolj utrdili in popravili. Gorica in njena dežela je bila v beneški oblasti eno leto.

L. 1514 so Benečani zopet pridrli z vojsko do Gorice, od koder so se pa kmalu umaknili, ker so videli, da je grad dobro utrjen.

L. 1516 se je cesar Maksimilijan zopet vojskoval z Benečani. Cesar Maksimilijan, ki je bil po smrti zadnjega

goriškega grofa Leonarda, naš prvi vladar je umrl l. 1519. Vladal je od l. 1493.

L. 1521 se je konečno sklenil mir z Benečani in so Avstriji pripale vse dežele, katere ima še dandanes.

L. 1529 je cesar Karol V. izročil rihtenberški grad grofom Lanthierijem kot poroštvo za posojeni denar.

L. 1539 se je prikazala Marija M. B. na sv. Gori.

L. 1544 je bila posvečena svetogorska cerkev.

L. 1557 zelo slaba letina in draginja.

L. 1565 in sicer 11. sept. je bila izročena svetogorska cerkev oo. frančiškonom.

L. 1570 je bil ustanovljen za Goriško arhidiakonot.

L. 1571 je vlada dovolila sekati hraste v Devinu, Rihtenbergu in Črnem vrhu za Trst.

L. 1574 je bil poslan na Goriško ljubljanski škof Glušič, da bi zabranil luteransko vero, ki se je bila takrat začela širiti.

L. 1576 so delali cesto od Kanala skozi Bovec na Korosko in popravljali cesto od Ajdovščine skozi Hruševico na Kranjsko.

L. 1579 je bil narejen most čez Vipavo v Mirnu.

L. 1590 so si napravili oo. frančiškani zavetišče v Solkanu in oo. Serviti samostan v Devinu.

L. 1591 so ustanovile družine Colloredo, Orzon, in Lanthieri kapucinski samostan.

L. 1593 so Benečani delali cesto od Čividada do Kobarida.

L. 1615 prišli so v Gorico jezuiti. Imeli so svojo cerkev, in sicer cerkev sv. Ivana, na to sv. Peter.

L. 1623 zidana je bila cerkev in samostan na Kostanjevici. Matija della Torre, gospodar griča, daroval je svet in prepustil v namen samostana. Tu je bilo vse polno kostanjev. Na deblu enega teh kostanjev se je častila podoba Marije device. Leta 1648 so v ta samostan prišli oo. Karmelitani.

V tistem času nastalo je goriško semenišče. Janez Werdenberg in njegova žena Katarina, roj. grofinja Coronini, so isto ustanovili.

Okoli istega leta zidala se je cerkev sv. Roka, in to vsled velike kuge, ki je morila v vsej okolici, zlasti v Kanalu. Oskrbovali so jo v začetku Karmelitani.

L. 1629 je bila turšica v Gorici po 44 lir en star ali 48 bokalov!...

L. 1653 zidali so samostan sv. Klare, kjer je zdaj zaloga vojaške moke in pekarija.

L. 1654 nastala je bolnišnica na Placuti.

L. 1663 sprejeli so oo. jezuitje faro komensko in tamkaj zidali veliko cerkev, ki še vedno priča o duhu in bistroumnosti slavnihih duhovnov.

L. 1672 nastal je samostan Uršulink in lepa njih cerkev.

L. 1716 brala se je sv. maša na Travniku zavoljo strašnega potresa. Noben si ni upal ostati pod streho. Kjer je kip sv. Ignacija, tam je bil altar. Svoje dni je tu trava rastla.

L. 1751 prenehal je patrijarhat v Ogleju in napravile ste si dve nadškofiji: ena v Gorici, druga v Vidmu.

L. 1765 je bila ustanovljena po prizadevanju cesarice Marije Terezije c. kr. kmetijska družba v Gorici, katera se dandanes obstoja in ki je priredila na trgu sv. Antona sadno razstavo. Prvi predsednik je bil grof Gaspar Lanthieri Paratiški.

L. 1766 vdobili so nadškofje goriški naslov: „knezi“, „princi“. Ta visoki naslov ostal jim je do dandanes.

L. 1773 je bil tudi v Gorici razpuščen red Tovarištva Jezusovega. Njih samostan je postal vojašnica, kar je še dandanes.

L. 1781 je cesar Jožef II. potrdil sv. Križu vipavskemu mestne pravice „na večne čase“.

L. 1782 je bil po naredbi cesarja Jožefa II. razpuščen red sv. Klare.

L. 1785 je bil razpuščen red oo. minoritov na trgu sv. Antona v Gorici in oo. Karmelitanov na Kostanjevici. Minoritski samostan je bil izročen svetogorskim frančiškani. Kmalu potem pa so se oo. frančiškani preselili na Kostanjevico.

L. 1786 je bila zatrta božja pot na sv. Gori.

L. 1793 so zopet odprli Božjo pot na sv. Goro.

L. 1805 so bili Francozi v Brdih. Kmalu nato vdobili so Trst in Gorico. Vse je prišlo pod francozko vlado.

L. 1807 je zbor v Fontainebleau odločil Sočo kot mejno vodo med Italijo in med avstrijskimi deželami.

L. 1808 imeli so domačo vojaško brambo, ki se je imenovala: „Landwehr“; ta je imela nalogo varovati meje v slučaju nevarnosti. Napravil je to cesar Franc II.

L. 1809 so bili Francozi v Gorici. Takrat je bilo hudo za občine. Morale so namreč vse, ki so bile na desnem kraju Soče, odrajujotvali Francozu en milijon frankov kot vojskini davek.

L. 1809 pripadel je Francozom okraj goriški, tržaški z Istro in Reko, dalje vse vasi takraj Save in okraj Beljaški. Vse te dežele imenovane so bile po dekretu Napoleona: „ilirska provincija“. Ljubljana bila je glavno mesto in sedež oblastnij.

L. 1810 bil je Mormont izvoljen za glavnega vladarja oziroma ces. namestnika celej Iliriji.

L. 1810 prepovedan je bil avstrijski denar. Škodaj velika za ilirske provincije.

L. 1811 vdobila je vsaka občina svojega župana, ki se pa ni imenoval župan, ampak po francozki „maire“. Zato še dandanes pravijo tu in tam: pri merovih, dandanes: pri županovih.

L. 1811 nastali so okraj: Gorica, Sv. Križ, Ipava, Tomaj, Kanal, Tolmin.

1814 zasedli so zopet Avstrijci Gorico in po slavni zmagi pustili so Francozi isto Avstriji.

1815 bila je bitka pri Waterloo, v kateri so bili Francozi popolnoma premagani in cesar Napoleon pregnan na otok sv. Helene.

1. okt. 1815 nastopila je zopet vsa avstrijska oblast.

LISTEK.

Črtica iz življenja Njegovega Vel. cesarja Franca Jožefa I.

Bilo je v nemških krajih. Godilo se je pred nekoliko leti.

V revni hišici zalujeta mož in žena. Od žalosti in britkosti ne vesta kam bi se obrnila in kaj bi začela. Davkar je prinesel že v drugo in v zadnje opomin za davke. Žuga z rubežem. Kaj pa dati ali kaj prodati, ker pri hiši ni nič?!

Francejca, dvanajstletnega otroka, ni bilo doma. Bil je v šoli. Ko pride domu in vidi žalostnega očeta in jokojočo mater in sliši o rubežu, se mu solza vdere v oči. Žalosten pada se v vrt, iz vrta stopa semtertje po dvorišču in v se zamišljen si solze briše. Ubogi otrok!

Čez nekaj časa hiti v hišo in reče očetu: „Tata, zmerom beremo in čujemo, kako dobri so naš presvitli cesar; kaj, če bi se nanj obrnili za pomoč!“

„Molči, molči!“ mu oče odgovori, „to ni mogoče, ne govori tega in ne sanjaj. Kaj boš ti, kaj hočemo mi, ubogi reveži...“

„Tata, potolažite se! zaupajmo v Boga! in skušajmo še to. Jaz spišem list in ga ponesem sam presvetl. cesarju.“

„Otrok! kaj govoriš“, odvrne oče, „ne moti se!“

L. 1817 uvel se je na splošno nov način zemljiškega davka; vse zemljišče se je na novo cenilo.

L. 1819 postal je korar Valentin Stanič, krepki podpiratelj slov. slovstva na Goriškem.

L. 1821 umrl je v pregnanstvu na otoku sv. Helene, od vseh zapuščen, cesar Napoleon.

L. 1831 nastala je v Gorici hranilnica: „Monte di pietà“.

L. 1835 umrl je cesar Frančišek II., slavni cesar, ki je rešil našo domovino Napoleonove moči.

L. 1836 določil je cesar Ferdinand I. barve Slovence: belo-modro-rudečo.

Weiss-blau und roth
Bis in den Tod.

L. 1838 počela se je v Gorici šola za gluhomeme — zasluga vrlega korarja Val. Staniča.

L. 1848. Leto ustaje! V Gorici veliki nenairi. Zahtevala se je verska svoboda, pravica zborovanja, narodna straža i. t. d.

V Rihenberku napadli so ustaši grad, žgali davčne knjige in „urbarje“. Usmrčen je bil en kmet.

Hudo razsajanje je bilo tudi po Tolminskem in na Krasu.

V Štanjelu so iz grajščinskih kleti valili sode vina in pili na trgu. Grajščina z vsem osebjem bila je v nevarnosti. Žalostni dnevi in pa tudi strašni. Bog nas varuj!

L. 1848. 2. dec. nastopil je vladarstvo svetli cesar Franc Jožef I., star 18 let.

L. 1851 ustanovilo se je društvo za pogozdovanje Krasa.

L. 1853 pala se je po vseh cerkvah zahvalna pesem: „Te Deum“ za srečno rešitev cesarja, ki je bil napaden na Dunaju.

L. 1859 je bil velik strah na Goriškem; 4. junija namreč bila je vojska pri Magenti, 24. jun. pri Solferinu. V obeh bojev se je naša armada pod vodstvom samega cesarja prečudovito hrabro. Bila je pa vendar premagana, ker Sardinici so bili združeni z Francozi.

L. 1860 Zgubila je Avstrija Lombardijo.

L. 1861 nastal deželni zbor goriški.

L. 1866 bila je Gorica polna vojakov. Šole zopre meseca maja. Po šolah in tudi v dveh cerkvah imeli so vojake in vojaške potrebščine. Na malih „rojah“ bil je velik vojaški tabor in vse polno voj. ladij. Bila je vojska z Italijo in Nemčijo. Avstrija bila je srečna najugu (Lissa), nesrečna na severu (Kraljični grad).

L. 1869 ustanovile so se „semenske šole“ za pogozdovanje Krasa v Komnu, Rodiku i. t. d. in kmetijska šola v Gorici.

L. 1872 bila je velikanska obljubna procesija na sv. goro. Ljudi od vseh strani okoli 50.000.

L. 1873 ustanovil se je državni muzej v Ogleju.

L. 1873 bolnica za škrofulozne otroke v Gradeži.

„Pač, pač, tata moj, kar hitro grem in spišem list. Cesar so zdaj v ... mestu“.

Bila je zima. Snega vse polno. Mrzla burja delala je zamete in je ojestro brila.

„Kaj misliš vendar in kam pojdeš? začne zopet oče, saj zmrzneš na poti v mrazu. In — še obuvala nemaš“.

Toda blagi otrok se vsega tega ne ustraši. Ljubezen do starišev premaga vse. Urno spiše prošnjo in poda se bos proti mestu, kjer je bil svitli cesar.

Dolgi dvanajst ur revež hodi! Pretrpel je veliko mraza in lakote. Omrznjenih nog in v mrazu trepetajoč pride v mesto.

„Kje so svitli cesar?“ vpraša. Ko izve, poda se naravnost tje.

Pride do železnih vrat. Notri vidi veliko dvorišče ali nobenega človeka. Vse je zaprto. Milo je otroku pri srcu. Čaka in čaka ter v mrazu trepetajoč vzdiguje noge in si je riblje eno ob drugo. V leví roki drži list.

Za nekaj časa stopi iz hiše gospod in gre naravnost proti vratom. Pred njim dva velika psa. Imel je lovsko obleko, v roki šibico, čez rame pa puško. Fantič se urno in spoštljivo odkrije.

„Kaj čakaš tukaj?“ nagovori fantiča.

„Slišite gospod, ali so doma svitli cesar?“ vpraša fantič.

L. 1882 bil je svetli cesar, Nj. Veličanstvo Fr. Jožef, v Gorici. Bil je čez vse veličastno sprejet. Ob isti priliki nameravala je Nj. Vel. usmrtiti peklenska roka Oberdanka, ki je bil vlovljen v Ronkih.

L. 1885 nastala je drevesnica v Komnu.

L. 1890 je bil imenovan prvi gozdnar v Černičah.

L. 1897 umrl je premil. nadškof in knez Alojzij Zorn.

L. 1899 zadela je Goriško čast, kakoršne ni še imela in jo ima le malokateri dežela. Dobila je „kardinala“ v osebi prevzišenega kneza-nadškofa Jak. Missia Primorska! Lahko si tega vesela! Hvaležna bodi Nj. Veličanstvu, cesarju Fr. Jožefu, ki je v tvoji sredi.

Bog ohrani, Bog obvaruj Ga!

Nové volitve za državni zbor.

Kako je bilo o zadnjih volitvah v Trstu? V V. volilni skupini je zmagal italijanski kandidat dr. Hortis, ki je dobil 14.109 glasov, slovenski kandidat vitez Nabergoj je dobil 6460 glasov, socijalist Učekar 4459 glasov.

V tržaški slovenski okoličici je bil izvoljen italijanski kandidat Mauroner s 1871 glasovi nasproti vitez Nabergoju, ki je dobil 1632 glasov.

Kako je bilo v Istri? V kmečkih občinah sta zmagala Spinčić s 182 glasovi, z ogromno večino, in dr. Laginja z večino 18 glasov. V V. volilni skupini je zmagal italijanski kandidat Bartoli nasproti dr. Laginji z malo večino.

— Kdaj bodo nové volitve? V nekaterih deželah so dnevi za volitve že določeni. Nas zanimljejo bolj dežele, v katerih bivajo Slovenci.

O volitvah na Goriškem smo že zadnjič naznanili.

— Volitve za državni zbor na Štajarskem so tudi že razpisane. Dne 3. januv. bo volil V. volilni razred. Slovenci na Spodnjem Štajarskem volijo enega poslanca. Dne 8. januv. volijo kmečke občine. V tej skupini volijo Slovenci 3 poslance. Dne 11. jan. volijo mesta in trgi. Slovenci volijo v tej skupini dva poslance. Dne 14. januv. volijo trgovske zbornice, katerih Slovenci nimajo. Dne 15. januv. volijo veleposestniki v Gradeju.

— Volitve na Koroškem se bodo vršile 5. januv. V. volilni razred, 10. januv. kmetske občine, 12. januv. mesta in trgi, 14. januv. kupčijska zbornica, 15. jan. veleposestniki. Pri zadnjih volitvah so si koroški Slovenci v prvi pridobili en mandat.

— V Istri bo splošna skupina volila 3., kmečka 9., mestna 11., zborniška 12. in veleposestniška skupina 14. januv. Dnevi so isti, kakor na Goriškem.

— V Trstu so splošne volitve 3. januv., trije volilni razredi mesta 9., 11.

„So doma, kaj pa želiš od cesarja?“ reče gospod.

„Želim ž njim govoriti in jim zročiti ta-le list“.

„No, pojdi z mano!“ reče gospod ter vzame list. Pelje ga v hišo, iz hiše v kuhinjo in ukaže napraviti fantiču gorkih jedi in dobro kosilo. Začudeno gleda fantič in prestrašeno sedi pri mizi in ves iz sebe živja jedi. Sam ne ve, kje je in kaj dela. Gospod se med tem odtegne z listom. Za kakšne pol ure se vrne in prinese dobremu fantiču mošnjico z denarjem in mu jo da rekoč: „na, nesi ta denar starišem in reci jim, da jim ga pošlje sam cesar. Ti pa za tvojo lepo ljubezen do očeta in matere sprejmi ta dar!“

Gospod v lovski obleki je bil sam cesar. Kako se fantič prestraši, si lahko sami mislimo. Solze se mu vlijejo in še besedice spregovoriti ne more. Cesar položi fantiču roko na rame, ga lepo pohvali in zgine. Kuharji ga obložijo na to z raznimi jedili in ga vrhu tega še gorko obujejo.

O kako veselo je šel blagi otrok in hitel proti domu! Gotovo ni rabil več dvanajst ur kakor poprej.

Blagor dobrim otrokom!

in 13. januv., za trgovsko zbornico 15. januv.

— Na Kranjskem je splošna volitev 12. dec., v kmečkih občinah 18. dec., v mestih, trgih in trgovski zbornici 3. jan. 1901, v veleposestvu 7. jan.

— Goriški magistrat je razglasil, da naj se do 2. oktobra priglasijo vsi, kateri imajo za V. kurijo volilno pravico, pa niso do zdaj bili še vpisani v imenik. V ta volilni razred spadajo vsi polnoletni (24 let) avstrijski podaniki moškega spola, kateri niso od te pravice izključeni po zakonu in kateri bivajo v občini najmanj šest mesecev. To treba dokazati s spričevali.

Politični pregled.

Volilno gibanje je vseobče. Volitve po posameznih kronovinah so že razpisane. Stranke so že pričele z agitacijo. Huda prede zdaj gospodujoči stranki v Galiciji. Že ob zadnjih volitvah, pravijo, je poljska zlahta potrosila 3 milijone. Letos pa je nasprotstvo še veliko večje. Glasom cesarske naredbe je poškodovanec po zadnjih povodnjih v Galiciji dovoljena državna podpora 2.750.000 kron. To podporo bode gospodujoča stranka izrabljala sibi v korist. Pri sedanjih volitvah stopi v boj tudi poljska katoliška stranka, ki postavi v deželi šest volilnih odborov. Nje kandidatje se izrečuje za katoliški centrum v drž. zboru. — Mladočehi so sklenili kompromis s kmetsko stranko (agrarji). Prepuste jim devet mandatov. Na Moravskem pa postavi povsodi kandidate češka katoliška stranka.

Nemške zveze zastopniki v državnem zboru so se sešli na Dunaju. Sklenili so, da hočejo tudi naprej skupno delovati v varstvo nemških koristi. Na zunaj pa se ta nemška zveza kaže v kaj čudni luči. Liberalci so sklenili, da postavijo kandidate proti krščanskim socijalistom, oziroma, da bodo podpirali protikandidate. — Istotako nastopi nemško-narodna stranka, ki je do zdaj nastopala na Nižjeavstrijskem v sporazumljenju z krščanskimi socijalci. V sled tega je tudi krščansko-socijalna stranka sklenila nastopiti proti nemškim nacionalcem. — Nemška skupnost je sva v zrak. Kjer ni edinosti v načelih, ni skupnosti.

Perzijski šah je obiskal našega cesarja na Dunaju. Njemu na čast so priredili sijajne svečanosti. Šahova dragocena oprava je vzbujala posebno zanimanje radovednežev.

XX. setembre (obletnica ugrabljenja Rima) je letos izpadla kaj klaverno. Kralj se je umaknil iz Rima ter se v suhoparni brzovjavi na rimskega župana spomnil slavnosti. Tolažili so se z nado na prihoduje leto.

Politični banket v Parizu. — Predsednik republike je priredil banket francoskim županom. Udeležilo se je banketa nad 27.000 županov. Pariški župan je pa povabil vse protirepublikanske župane in zastopnike evropskih glavnih mest na banket parizkega mesta. Povabilu so se odzvali župan dunajski dr. Lueger, petroburški župan in celo londonski lord mayor. Vlada pa je banket kratkomało prepovedala.

Vojska v južni Afriki je baje do cela končana. Dva burška generala Delarey in slavni Dewet sta padla v boju. Burške čete so se pomaknile proti portugalski meji. Buri so pometali vozove z živežem in topove v prepade, da niso prišli v pest Angležem. Posamezni burski oddelki se sicer še boré proti Angležem, toda oficijelna vo na je končana. Junaški Buri so žrtva pohlepkih Angležev. Stari Krüger je sprejel ponudbo nizozemske vlade, ter se na njeni ladiji prepelje v Haag. Tu se stalno naseli.

Vojna na Kitajskem se še vedno nadaljuje. V Mandžuriji še vedno prodirajo. Rusi Po Kitajskem pa so še vedno praske z Boksarji. Nemška vlada, katerej so pritrdile tudi druge, zahteva, da se izroče vsi, ki so kot prvi provzročitelji nemirov izvršili grozodejstva v Pekinu. Potem se šele prično pogajanja. Kitajska vlada pa na to noče pristati ter bi rada rešila provzročitelje. Kakor javijo poročila, je bilo umorjenih okolo osemdeset redovnikov ter 40—50.000 kristjanov. Umrli so za groznimi mukami.

Prebivalci

poknež. grofovine Goriško-Gradiške!

Letos vzradostujeta dva enako vesela dogodka, prvi oseben, drugi zgodovinski, našo deželo: 70-letni rojstni god presvetlega našega cesarja

Franca Jožefa I.

in štiristola obletnica združenja poknežene grofovine Goriške in Gradiške z dednimi deželami Avstrije.

Deželni zbor je določil, da se ima zadnje omenjeni dogodek proslavljati s slovesnimi svečanostmi, naročivši posebni deputaciji, naj se poda na Dunaj ter izprosi od Njegovega Veličanstva ljubavi, da s svojo visoko prisotnostjo počasti glavno mesto Gorico. Njegovo Veličanstvo je najmilostljiveje ugodilo temu predanemu vabilu in dne 29. in 30. tek. meseca bodemo imeli zopet neizrekljivo zadoščenje, da bode bival med nami Visoki Gost, kateremu je dano, da bode še v 52. letu Svojega slavopolnega vladarstva prisostvoval našim jubilejskim svečanostim.

Tej najvišji časti se je trebalo odzvati z vsemi močmi, in deželni odbor, kateri je imel nalog, da izvrši deželnozborni sklep, se je potrudil, izmisliti take dokaze uljudnosti, kateri bi očitno razodevali, da popolnoma poznamo dolžnosti, ki jih nalaga visoka navzočnost Nj. Vel. presvetlega cesarja vsem prebivalcem naše grofovine, in bi spričevali ob enem naše visoko spoštovanje do presvetlega vladarja, iskreno udanost in ljubezen. Odbor je zastavil tudi vso svojo skrb v to, da se patrijolični in dinastični pojavi vrše v dostojnih oblikah svečanega radovanja in pravega navdušenega veselja.

Najzanesljiveje je doseči ta namen, če se ljudstvo udeleži v velikem številu in če složnega duha razodeva svoje čute, svojo neskončno radost tako spodobno in dostojno, kakor se mora to goditi med omikavim ljudstvom in o tako svečani priliki.

Prebivalci naše dežele naj se torej zberó v velikem številu, da z besedo in gibanjem ožive nepremičen in nem izraz slavnostnega okrasja in da z navdušenim, iz srca izvira-jočim soglasjem okrepe pojave veseljenja in radosti, dočene v naslednjem dne 29. in 30. septembra. *Se jo pripravi na prihoda Nj. Veličanstva na bivanje tam, kjer se bode 1. Ko se Nj. Vel. presv. cesar dne 29. septembra ob 9. uri predpoldne pripelje na postajo, sprejmo ga slovesno načelniki ljudskih zastopov in oblasti.*

2. Mestna godba pojde iz magistratne ulice v »Via Giardino« poprej tja z mestno zastavo na čelu; za njo pa se bodo pomikala mestna društva.

3. Ob straneh ceste »Corso Francesco Giuseppe« in vrtno ulice se razpostavijo lepo vredjene deputacije mest in občin z dežele, društva in šolska mladina.

Da se olajša redno občevanje in zbiranje skupščin, zbirale se bodo pred 8. uro občinske deputacije iz okrajnega glavarstva gradiškega na Rojcah, one iz tolminskega glavarstvenega okraja in tiste, ktere pridejo od severne in zapadne strani, na Goričici (pred Katarinijem), one iz Sežanskega polit. okraja in ki pridejo z drugih strani goriškega okraja: na trgu sv. Antona. Deželni reditelji, koje bo poznati po

belo rudečih trakovih pripetih na prsih, bodo vrejali, vodili in mesta odkazovali posameznim skupinam in godbam.

4. Ko se prikaže Nj. Vel. izstopivši s postaje, zasvira goriška mestna godba cesarsko himno in sprevod se bo pomikal po naslednji vrsti:

a) kočija goriškega župana; b) kočija cesarskega namestnika; c) kočija cesarjeva s spremstvom; d) kočija deželnega glavarja in odbora; e) kočija dvornega svetnika viteza Bosizio; f) kočija mestnih podžupanov; g) kočija javnih zastopov in oblasti, na svoj dvorec v glavarstveno palačo.

5. Ob 10^{1/2} popoldne se Nj. Veličanstvu deželni zastop z župani mest in kmečkih občin na cesarjevem dvorcu ter Mu slovesno izroči spominsko svetinjo.

6. Ob 3^{1/2} popoldne se slovesno razkrije spominska plošča na licu deželne hiše na trgu prvostolne cerkve — in sicer *kar kadar se popelje cesar mimo.*

7. Koj po tem bode ogled sadne razstave na trgu starega sv. Antona in za tem slovesna otvoritev mestne hirahnice »Francesco Giuseppe I.«

8. Zvečer bode velika razsvetljava mesta s kresovi po višinah in ob 8. uri velika bakljada in godbeni koncert na Travniku.

9. V jutro 30. septembra obiše Nj. Veličanstvo deželni muzej, ki se slovesno otvori v palači na Koronju.

Tržišča in ulice se okrasijo s slavaloki, zastavami; hiše z zastavami in drugimi okraski.

Novice.

Prošnje do cesarja in zglasanje za avdijenco. Prošnje naslovljene na Nj. V. presv. cesarja bode sprejemala kabinetna pisarnica v drugem nadstropju c. kr. okrajnega glavarstva v Gorici od 26. do 28. tek. meseca. — Splošne avdijence bode sprejemal Nj. Veličanstvo presviti cesar dne 30. t. m. ob 10. uri dopoldne. Zglasanje k istim sprejemala bode kabinetna pisarnica, (poslopje c. kr. okrajnega glavarstva v prilicju) od 26. t. m. dopoldne do 29. t. m. zvečer.

Iz Podgore. — V starešinstveni seji dne 24. t. m. je podžupan Žiga grof Attems predlagal, naj se občinsko starešinstvo udeleži sprejema Nj. Veličanstva korporativno na čelu občinarjev, in sicer s slovesno, trobojnično okinčeno s črnozlčetim trakom. Predlagatelj opira svoj predlog na dejstvo, da Nj. Veličanstvo ne obiše samo mesta goriškega, ampak celo deželo goriško, kjer sli dve tretjini celega prebivalstva slovenske narodnosti. Ta predlog se sprejme soglasno.

Zrelostni izpit na realki se je vršil dne 21. t. m. Štirje abiturijenti so imeli ponavljavni izpit, katerega so vsi prestali. Štirje so delali maturo z novca, od teh se je eden odtegnil med izpitom, jeden je padel, dva sta napravila izpit s povoljnim vspehom.

Na gimnaziji je delalo te dni maturo 10 osmošolcev. Od teh jo je napravilo 6 in sicer: Gg. Bedoni, Fabbri, Fajgelj, Marolt, Šorli in Tabaj.

Pokroviteljstvo katol. društva slovenskih učiteljev na Primorskem je prevzel Nj. eminenca g. kardinal in knez nadškof dr. Jakob Missia.

† Kanonik dr. Francisek Lampé. — Njepopisna žalost nam polni srce, ko javljamo tužno vest, da je dne 24. t. m. ob sedmi uri zjutraj preminul jeden najboljših sinov našega milega naroda, dr. Lampe, urednik »Dom in Sveta«. Imel je komaj 41 let — toda dela, ki jih je izpeljal v tem kratkem času za narod

slovenski so ogromna. »Slovenec« piše: »Praznina je velika, katero ostavi za seboj: treba delavnih in velesposobnih mož, da ga bodo nadomestovali v vseh njegovih započelih d. lih. — Povsod, kjer je bilo treba delati, je bil pokojnik prvi na mestu; na polju znanstva in lepih umetnosti, v vinogradu duhovnega pastirstva na vrtu delavne krščanske ljubezni, vse povsod je bil pokojnik med prvimi...«

Njegov pogreb je bil v torek 25. t. m. ob peti uri pop. Svetila mu večna luč! O njegovem življenju in delovanju bomo še obširno seznanili svoje naročnike.

Slovenska umetnica. »Slovenec« št. 212. pravi v opisu prve slovenske razstave v Ljubljani: »Pohvalno se moramo izreči o podobah Henrike Šantel »V kuhinji pred prazniki« in »Pri gorki peči«, ker so barve jako ukusno izbrane, naravne in posebno refleksi dobro študirani«.

S Kanalskega, 18. sept. Pri nas kaže letos srednje dobra letina. Jabolk veliko, češpelj tudi nekoliko. Sliši se veselo petje po skednjih, kjer ljudstvo pridno lupi z krivimi nožiči zrele češplje. Možki pa pridno pripravljajo žeplo, da češplje žepajo. Ročinjci celo iz Cerkna češplje domu vozijo in lupijo. Grozdje lepo kaže. Toda tista »katanja« (Izabella) — »katanja«! Kdo je neki to pozno trto sem zasadil! Dobra je že — a tukaj bi rastla lahko bolja plemena! Kdor je žepal in vitrijelil, ima kaj, drugi nič. — V Ročinju pri »barki« —, kjer se prevažna ljudstvo na brodu, stoji vedno c. kr. orožnik na straži in občinski mož iz Ročinja. Orožnikov je v Kanalu sedaj 9. — Delo pri novem mostu pri Avčah vrlo napreduje. Spodnjo stavbo iz rezanega kamena stavi g. Hrast, delo pa vodi c. kr. aliev gosp. Evangelist iz Gradaca. — V Kanalu je cerkev krasno popravljena. Velikanska okna v čisti in ornamentiko vendar pravi umetnik. — Monumentika v presbiteriju in po stropu je jako ukusna. »Il nostro bravo Clemente Delneri« je zopet pokazal, da je (če ne za originalne slike) za kopije in ornamentiko vendar pravi umetnik. — »Tutti frutti« iz »Soča« so prav priljubljeni. Ko pride sadje na mizo, si je gospodje v Kanalu ponujajo rekši »Tutti frutti«. Ako praša za krajeec sladice v prodajalnici, praša te hlapec, ali hočeš oslajenega sadja (candirte Früchte) najnovejšega z imenom »Tutti frutti«? Tudi ti pokaže fakturo, če zahtevaš! Dva dedca na Kanalskem imata še veliko »Rohmateriala za »Tutti frutti«. Pa še prihodnjic kaj več!

Iz Kobarida. (Primorec preklicuje), g. Gabršček in njegova senca, dr. Tuma, sta uvidela, da sta bila v Kobaridu preodkrita, da sta si pregloboko pustila pasti krinko z obraza. V Kobaridu sta namreč napravila versko izpoved; ali ta je res taka, da se je sedaj sramujeta in bojita. Izpovedala sta, da nimata sama nobene vere in da napovednjeta veri boj na vsej črti — v družabnem življenju, v politiki, povsod. Vera nima v javnosti nobene besede, vera in politika se izključita. Hude besede, resne besede. Vzburile so med ljudstvom odpor, ljudstvo se zgraža nad takimi blatitelji sv. vere, zgraža se nad temi izdajalci sv. vere in naroda. To sta doznala goriška kazimira, uvidela sta da preveč govoriti ni dobro, in zato z zadnjem. »Prim.« preklicujeta, da na skodu v Kobaridu »o sv. veri ni bilo govora.« Brezsramna laž! V onem boju, katerega sta vojevala g. Gabršček in g. Leben tako rekoč z bajonetom iz oči v oči, ali se v tem boju ni slo za sv. vero? Ali ni g. Gabršček in z njim dr. Tuma trdil, da o veri naj se govori le v cerkvi, a drugače, da vera ne pride in ne sme priti v poštev v javnosti, v politiki. Ali se g. Gabršček ni rogal o sv. veri, ko je zaničljivo dejal kaj ima vera opraviti itd. Ali ni to govor o veri? Ne, gospoda, povedala sta nam več, kakor sta mislila, to vaju zdaj peče. Prepozno — sicer pa hvala lepa! Naše verno ljudstvo pravi: brezverskih voditeljev nočemo!

Vodovod. Naši občinski očetje se zdaj menijo kako bi v našem trgu napravili vodovod, ki je zares potreben. Vodovod se baje tudi gotovo izvrši. Kakor mi je neki mož pravil, ima za ta vo-

dovod posebno zaslugó g. Gabršček. On je namreč za časa svojega zadnjega bivanja v Kobaridu v svojih govorih napravil in spustil toliko vode (praznih besed), da je ni mogoče odvesti drugače, kakor da se napravi za to poseben vodovod

Tamburaški zbor v Godbo na »narodne« tamburice so nam mislili oskrbeti nekateri naši tržani v zvezi z nekaterimi našimi tukajšnjimi gospicami. Godala so nakupili, navdušenje za to godbo je bilo veliko, čakali smo vsak čas razočaranj, presenečenj. Ali čakali smo zastoj. Navdušenje se je ohladilo, godala zdaj pa tam leže,

zdaj pa tam trohne... ne vem, ali čakajo spretnejših rok ali usmiljenih kupecv.

Sadja rsko društvo. Menil sem se z nekim možem v sadjereji v našem okraju. Med drugim mi je mož rekel: Boljše bi lahko bilo v tem oziru, boljše. Sicer pa se nam je enkrat že obetalo v ta namen sadjarsko društvo in so se za to zavzeli jako spretni možje. Pa, ne vem, kako je to prišlo, pokazali so nam to tako zaželjeno dete in so za pogreb potrosili 200 gld. Jaz pravim, da so to dragi »nunci«.

Možu se je mudilo, nisem imel časa, da bi bil o tem kaj več izvedel od njega.

Tiskarna. Slišal sem, da se v našem trgu otvori tiskarna; bila naj bi podružnica »Goriške tiskarne«. Mi ni slo v glavo. Sicer je naš trg jako napređen, ali da bi kar tako čez noč dobil tiskarno, to mi je vzbujalo resne dvome. Kak list se bo pa tiskal tukaj, sem vprašal. Kako mu bo ime? »Kobarišček«? Jaz sem se smejal in mislil: »Soča«, ki je napeljana v stroje »Goriške tiskarne« se suši in se bo skoro posušila, »Kobarišček« pa ima še manj vode in do stroja niti ne pride.

Gospod urednik, če ste zdravi, dobro, jaz sem zdrav!

Pazinske novice. — Na hrvatski gimnaziji v Pazinu se je vpisalo do nedelje in sicer v prvi razred 64 učencev. Mnogo onih, ki so lani na hrvatski gimnaziji padli, ki so imeli torej drugi in tretji red, so jih vsprejeli letos na Italijansko realno gimnazijo in jim dali tudi izdatne podpore. —

Pismo iz Rima. — (Zakasnelo po pomoti). — Zopet smo se nekateri iz videmske, goriške in tržaške okolice udeležili romanja v starodavni Rim, v glavno mesto in središče vsega krščanstva.

Dne 27. avgusta t. l. ob 6. uri zvečer smo stopili na sveto zemljo, katera je nekdaj popila toliko krščanske krvi. Blagi občutki so se nam uzbujali, ko smo korakali po ulicah, po katerih sta nekdaj hodila prvaka apostolov sv. Peter in Pavel in toliko drugih svetnikov mučnikov, kateri so za sveto vero tukaj umrli v najgrozovitejših mukah. In ne samo hrabri možje, tudi nežna ženska mladost iz plemenitih rodov in tukaj poškopila z rudečo rožico svoje krvi obleko nedolžnosti ter tako spričevanje dala Jezusu in njegovemu nebeškemu nauku, kateri vodi v sveti, večni Rim nad zvezdami. (Dalje prih.)

Odlikovanje avstrijskih vin na razstavi v Parizu 1900. — Avstrijskim vinorejcem je pripadlo v Parizu 9 zlatih, 22 srebrnih, 6 broninih kolajni in 2 »Mention honorable«. Zlato kolajno izmed primorskih vinorejcev je dobilo samo oskrbnitvo grofinje Elvine de la Tour v Rušicu (Gorica-Kormin). Srebrno kolajno sta dobila vinogradnik Levi v Vilhanovi di Farra (Gradišče) in baron Ritter pl. Zahony v Monasteru pri Ogleju. — Razven tega je dobila kolektivna razstava avstrijskih vinorejcev najviše odlikovanje: »Grand prix« (»Weinlaube« 1900 št. 35.)

Razpis učiteljskih služb v tolminskem okraju. — V tem okraju se razpisujejo sledeče službe:

1. Mesto definitivnega nadučitelja - voditelja na dvorazrednici v Podmelcu.
2. Mesto definitivnega učitelja - voditelja na potovalni šoli Logje-Robedišče.
3. Mesto definitivnega učitelja - voditelja na potovalni šoli Kamno-Volarje.
4. Mesto definitivnega učitelja - voditelja enorazrednice v Podbrdu.

5. Mesto definitivnega učitelja-voditelja enorazrednice na Idriji.

6. Mesto definitivnega učitelja-voditelja enorazrednice na Ponikvah.

7. Mesto definitivnega učitelja-voditelja enorazrednice na Livku.

8. Mesto definitivnega učitelja-voditelja enorazrednice na Št. Viški gori.

9. Mesto definitivnega učitelja-voditelja enorazrednice na Bukovem.

10. Mesto definitivnega učitelja-voditelja enorazrednice na Vrtnem.

11. Mesto definitivnega učitelja na štirirazrednici v Bovecu.

12. Mesto definitivnega učitelja na podružnici na Žagi.

13. Mesto definitivne učiteljice na štirirazrednici v Tolminu.

14. mesto definitivne učiteljice na troirazrednici v Cerkvenem.

15. Mesto definitivne učiteljice na štirirazrednici v Kobaridu.

S temi službami so združeni dohodki določeni v deželni postavi z dne 15. oktobra 1896 št. 30.

Potovalni učitelj dobi letnih 240 K potnine.

Prosilci drugega okraja imajo dodati prošnji razun drugih spričeval tudi zdravniško spričevalo in jo doposlati v določeni postavnici dobi 6 tednov po svoji predstojni šolski oblastnji.

Cerkvena pesmarica I. zvezek g. Danijela Fajgelja je v tiskarni Milčević v Ljubljani ravnokar prišla na dan. Dobiva se za organiste po 60 kr., za učence po 20 kr. pri L. Schwentner-ju v Ljubljani in Gasparju Likarju v Gorici.

Listnica uredništva. — Dopisa iz Biljane in Dornberga smo morali odložiti, ker se je bilo nabralo že prej mnogo tvarine. Porabimo morda še kaj. Priporočamo se topla za prihodnjic.

Socijalne drobtinice.

Dr. Fr. Presl, okrajni nadzdravnik, navaja v avstr. statističnem mesečniku (österr. stat. Monatschrift), te-le podatke: Od l. 1881. do 1894. se je pomnožilo v Avstriji pridelovanje piva za 39,4%, ako se odšteje izvoz piva, pride na osebo od 50 l. na 63,5 l. na leto; konsum (poraba) vina je zrasla za osebo od 15 l. na 18,9 l., konsum žganja od 27 l. na 45 l. Število norih je zraslo za 62%, število tistih, ki so bili samo radi alkoholizma t. j. boleznij pijancev sprejeti v bolnišnice je zraslo v primeri z l. 1878 za 148%, to se pravi za vsakih 100 v l. 1878 jih je bilo l. 1892, 248 alkoholistov. Radovedni smo, kako so se namnožile te številke v zadnjem desetletju.

Naša društva.

Veteranska slavnost v semeniških prostorih. V nedeljo popoldne se je vršila slavnost veteranskega društva, katero smo naznanili v zadnji številki. Za to slavnost je bila prirejena jedilnica osrednjega semenišča jako okusno. Okinčana je bila s cesarskimi zastavami, oder pa je dičil doprsni kip Nj. Velič. cesarja. Slavnosti se je udeležil cvet goriškega avstrijsko mislečega prebivalstva v tolikem številu, da je bila obširna dvorana celo pretesna. Od navzočih nam je omeniti Nj. eminenco kardinala dr. Missia, ekscel. grofa Franca Coroninija in mnogo drugih vojaških in civilnih visokih dostojanstvenikov, z ne nazvočnostjo so se pa odlikovali goriški župan in mestni starešina. Muzikalni del vspeveda je izvrševal z znano preciznostjo orkester 47. pešpolka. Najznameniteja točka slavnosti pa je bilo predavanje društvenega predsednika gosp. Jacobi-ja o zgodovini naše grofije, odkar pripada k Avstriji. Z eno besedo: slavnost je bila v vsakem oziru dovršena in pravi izraz avstrijskega čustva.

Za Alojzijevece. — Preč. g. J. Ceket nabral v Štjaku 6 K 20 h. — Sl. županstvo Devin 10 K. — G. Martin Černuta 10 K. — G. Iv. Volarič 4 K. — G. Ant. Berbuč 2 K. — G. Andr. Trebše 1 K. — G. Jos. Fabiani 10 K.

Hvala vrlim dobrotnikom! Bog jim povrni in vzbudi mnogo posnemalcev!

O zadrugah. Znano je kako vdrihata dr. Tuma in Gabršček proti zadrugam. Dr. Tuma je bil do zadnjega časa največji zagovornik zadrug. Večkrat se je

izrazil, da je bodočnost Slovencev na Goriškem edino v zadrugah; veliko prič imamo proti katerim je izražal svoje navdušenje o zadrugah, danes grnja, sramoti vse zadruge. Ko berejo „Sočini“ braveli toliko proti zadrugam, mislijo si na bogve kake spake in govore proti njim. Da bomo naše bravelce v tem podučili priobčevali bomo v nekaterih številkah nekaj člankov o zadrugah in konsumnih društvih, da povemo pametnim ljudem svojo odkrito besedo.

Iščem dva učenca za mizarstvo obrt.

Anton Marguč,
mizar v Škofji Loki.

Krojaški mojster
Franc Čufer
v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji,
izdeluje
vsakovrstne obleke za moške
po meri, bodisi fine ali pa
priproste.
Priporoča se svojim rojakom
v Gorici in na deželi, posebno pa
č. duhovščini in učencem srednjih
in ljudskih šol za obilna naročila.

Nikaka skrivnost ni več

napraviti si vsakdo doma sam břež vsake priprave in težave najlineje likerje po francozskem sistemu s pomočjo ekstraktov, ki stanejo za napraviti po 5 litrov likerjev: Tropinovec, Absinc, Vermut, Ruski pelinovec, češki liker, Kimel po 80 kr.; Slivovec, Rum, češnjavec, Alaš, Alpski liker po 85 kr. in Konjak, Benediktinec, Chartreuse, Pilzenski liker po 95 kr. — Razpošiljam proti predplačilu v znamkah ali poštini nakaznici: po poštne povzetju 10 kr. več. Vsaki pošiljati pridenem navodilo, kako se napravi liker. Preprodajalec, če naročijo več blaga, mnogo ceneje.

Anton Rukavina,
Trst, Via Belvedere št. 23

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

prijetna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briških, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštna.

Prodajalnica po najnižjih cenah, dokler je še kaj v zalogi!

Dobiva se za
gl. 2-20 nikelnova anker remonter ura s posebnim franc. verižico in tokom.
gl. 4-65 prava srebrna rem. ura s posebn. ameriško verižico in tokom.
gl. 4-90 prava srebrna rem. ura za gospe s posebnim angl. verižico in tokom.
gl. 11-70 prava 14 karatna zlata remon. žepna ura, z baržun. škatlo in eleg. verižico.

Za vsako uro 3 leta poročta.
gl. 1-50 pravi 6 karatni zlati prstan in en lep kamen.

Pošilja tudi proti povzetju ali proti predplačilu zneska. Kar ne ugaja, se vzame v 8 dneh nazaj in se koj vrne dotični znesek, takó da kupec ni v zgubi.

Bratje Hurowiz, kupólja izvoza, Krakau Stradom 17
Bogato ilustrovani zapiski cen za ure, nakite, zlato, srebrno in kineško-srebrno blago po nižnjih cenah se dobivajo brezplačno in poštnine prosto. Agenti se iščejo.

Anton Fon.

klobučar in gostilničar v Semeniški ulici, ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči v svoji krčni pristna domača vina ter postreže tudi z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako solidne.

„Krojaška zadruga“,

vpisana zadruga z omejeno zavezo v Gorici,

Gospiska ulica hiš. št. 7.

VELIKA ZALOGA

vsakovrstnega manufakturnega blaga za ženske in moške obleke, za vsak stan in vsak letni čas v največji izberbi, kakor: sukno, platno, prtino, Chiffon, oksfort, srovice, vsakovrstne preproge, zavese, namizne prte; nadalje vsakovrstno perilo, srajce, Jäger itd. itd.

Vse po najnižjih cenah.

Cene so stalne brez pogajanja.

Podpisana priporočata slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo novo urejeno

prodajalnico jestvin.

V zalogi imata tudi raznovrstne pijske n. pr.: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, gorzice (Senf.) Ciril-Methodovo kavo in Ciril-Methodovo milo ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Kopač & Kutin,

trgovalca v Semeniški ulici h. št. 1.

v lastni hiši, kjer je „Trg. obrt. zadr.“

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli 12

uljudno priporoča čast. duhovščini svojo delavnico za izdelovanje cerkvenih posod in orodja iz srebra in medenine iz najboljših kovine po poljubnem slogu in po nizki ceni. — Stare reči popravi, posreabri in pozlati v ognju.

Pripravo cerkvenega orodja olajšuje revnim cerkvam s tem, da je pripravljen jim cerkveno orodje napravljati tudi na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalec sam lahko določi.

Pošilja vsako blago poštnine prosto.

Artur Makutz,

klepar v Ozki ulici (Via Stretta), se priporoča slavnemu občinstvu. Izdeluje vsakovrstna kleparska dela.

Anton Breščak

Gorica, gosposka ulica št. 14,
(blizu lekarnе Gironeoli).

Ima v zalogi vsakovrstno pohištvo za vsak stan. — Oprava po najmodernejih slogih, posebno za spalne, jedilne in posetne sobe je po nemškem slogu.

Bogata zaloga podob na platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena oglekala vsake velikosti. Različno pohištvo, kakor: toaletne mize, različna obešala, preproge za okna itd. Različne stolice z trsja in celuloida, posebno za jedilne sobe. Blazine iz strune, afriške trave, s žimami in platnom na izbiro ter razne tapecarije. Reči, katere se ne nahajajo v zalogi, preskrbijo se po izbiri cenikov v najkrajšem času. — Daje se tudi na obroke, bodisi tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

V zalogi ima najelegantnejšo sobno opravo, na katero se še posebej opozarja p. n. občinstvo!

Anton Obidič,

čevljar

Semeniška ulica hiš. št. 4 Gorica,

priporoča se

za raznovrstna naročila po meri za gospe in gospode.

Naročila se izvršujejo hitro.

Josip Blokar

na trgu svetega Antona št. 11.

v Gorici.

Priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. — Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Sveče in lj. vrste. — Vino v butilkah n. pr. Malaga, Marsala, Giper, Burgunder itd. Postrežba točna. Cene zmerne.

Ustanovljena tvrdka leta 1866.

Ivan Drufovka v Gorici

na Travniku št. 5.

Tovarna nadplato Ozka ulica št. 8. — Filijalki v Komnu in Sežani.

Tovarniška zaloga usnja in nadplato

ter vseh potrebščin za čevljarje, različnega usnja za sedlarje, knjigoveze, tapetarje itd. itd.

Lastna tovarna nadplato (Schuhobertheile),

štepa in urezuje se po meri iz vsacega usnja dobro in hitro.

Izdelovalnica jermenov in oprav za vole.

Glavni zalagatelj

vošila (biksa) v korist družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Kupuje surove kože in loj po najvišjih dnevnih cenah.

Ceniki na zahtevo zastoj in franko.